

عنوان مقاله:

شواهد کانی سازی مس-طلائی پورفیری در منطقه اکتشافی زرد کوه، جنوب شرق ایران شهر

محل انتشار:

مجله بلورشناسی و کانی شناسی ایران، دوره 30، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

حسین رستم پور مقدم بگلر - دانشگاه فردوسی مشهد

آزاده ملکزاده شفاوردی - دانشگاه فردوسی مشهد

سعید سعادت - دانشگاه آزاد اسلامی

خلاصه مقاله:

منطقه اکتشافی زردکوه در استان سیستان و بلوچستان و در جنوب شرق ایران شهر قرار دارد. این منطقه در مرز حوضه پیش‌کمانی مکران با پهنه فلیش شرق ایران واقع است. زمین‌شناسی منطقه بیشتر شامل سنگ‌های آتشفشانی-رسوبی کرتاسه پسین بوده که توده پیروکسن-دیوریتی تا مونزودیوریتی در آن‌ها نفوذ کرده است. توده دیوریتی دربردارنده رگچه‌های کوارتز-سولفید فراوان با سیمای به شدت دگرسان شده است. کانی‌سازی در این منطقه بیشتر همراه با دگرسانی‌های سیلیسی و آرژیلیک همراه با پهنه گسترده گوسان دیده می‌شود که با دگرسانی پروپلیتیک دربرگرفته شده‌است. کانی‌های اولیه پیریت و کالکوپیریت و کانی‌های ثانویه شامل گوتیت، همتایت، لیمونیت، ژاروسیت، کالکوسیت، کوولیت، مالاکیت و آزوریت هستند که در قالب بافت رگچه‌ای، افشان، گل کلمی و جانشینی دیده می‌شود. بیشترین مقدار طلا ۱/۱ گرم بر تن، مس ۵ درصد، نقره ۴ گرم در تن، آرسنیک بیش از ۱۰۰ گرم بر تن و روی ۷۵۹ گرم بر تن اندازه‌گیری شده است. بررسی سیال‌های درگیر در کانی کوارتز نشان می‌دهد که دمای همگن‌شدگی سیال‌های درگیر بین ۱۸۸ تا ۳۶۵ درجه‌ی سانتی‌گراد و مقدار شوری از ۵/۱۴ تا ۲/۱۸ درصد وزنی متغیر است. داده‌های دما و شوری نقش فرآیند آمیختگی سیال با دما و شوری بالا به (احتمال بسیار ماگمایی) را با سیال‌های جوی با دما و شوری پایین‌تر را در تشکیل ذخیره معدنی نشان می‌دهد. نوع دگرسانی و گسترش آن، بی-هنجاری‌های زمین شیمیایی، گستره دما و شوری، موقعیت زمین‌شناسی، سنگ‌شناسی و کانی‌شناسی نشان می‌دهد که کانی‌سازی منطقه اکتشافی زردکوه می‌تواند نشانگر بخش پسین یک سامانه از نوع مس-طلا پورفیری باشد.

کلمات کلیدی:

کانی سازی؛ زمین شیمی؛ سیال های درگیر؛ مس- طلا؛ پورفیری؛ زردکوه؛ ایران شهر.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1580442>

